

798 vel in^a quinta feria ieiunium quisquis^b de fidelibus agere^{b*} praesumeret¹. Nam cur^o
 Mart. in. in prima feria ieiunium, ipso tradente², solvatur, non est necessitas^d texendo replicare.
 Quinta^o vero^f arbitrati sumus propter magna mysteria, quae in ea continentur, ab eo
 esse solutum^g. In ipsa^h namque sanctum chrismaⁱ conficitur ad abluendam totius
 mundi primae^k originis culpam¹; in ipsa^m reconciliatio fit paenitentium; in ipsa^m
 Matth. 26, 26. redemptor omnium caenando cum discipulisⁿ panem fregit^o et calicem eis pariter
 27. dedit^p in figura^q corporis et sanguinis sui, nobisque profuturum magnum exhibuit
 Luc. 24, 51; sacramentum. Eo videlicet die post multa mysteria deus et dominus noster Iesus
 Act. 1, 9. Christus, sanctis^r discipulis suis videntibus, gloriosa ascensione caelos penetravit.
 Sed ne diutius sermo protrahatur^s, multa te legisse de hac solemnitate^t in sanctorum
 venerabilium dictis orthodoxorum^u patrum non ignoramus.

Septuagesima namque^v, ut aestimamus, propterea ab aliquibus observatur, ut
 et decimas dierum Deo^r dare queant, et primam vel quintam necnon et septimam
 feriam ieiunium solvere^w possint. A septuagesima vero usque in pascha novem
 ebdomadae sunt, quae faciunt dies sexaginta quattuor^x. Ex quibus si de unaquaque
 ebdomada^y tres prefatos subtraxeris dies et paschalem sacratissimum, triginta^z sex
 dies in abstinentia remanent. Hi^a vero^b sabbatum^c, in quo Deus ab omnibus ope-
 ribus requievit^c, non solum ob superstitionem^d Iudaeorum nec propter mandata legalia^e
 veteris testamenti, quae sunt umbra^f futurorum, sed ne^g cum Iudaeis sabbatizantur^h,
 ieiunium solvereⁱ conantur ea praecipue causa, quia ipso^k vespascente¹ die, gaudium
 sanctae resurrectionis a fidelibus honorifice celebratur.

Rom. 14, 5. Sed quia unusquisque in suo sensu abundat^m, sive hoc sive aliud sit, salva fide
 et religioneⁿ nihil^o praeiudicamus^p. De^q hoc autem, quod cartula^r prosecuta^s vestra
 retulit, quod plurima hinc dici possint, sed noluisse te excedere modum^t cartulae^r et
 maxime quia, cum sapienti^u paucis utendum sit verbis, ita et nos versa vice paucis
 pauca rescripsimus.

Cf. 3. Reg. 10, 8. 9. Quod autem usurpasti^v verba reginae Sabae^w ad Salomonem de^x beatitudine^y
 servorum, qui nobis adsistunt^z et audiunt verba sapientiae nostrae⁵, si hoc verum fore^a
 scitis, venite, adsistite^b, audite, et pariter in Domino in pratis vernantibus, varietate
 florum scripturarum iocundantes delectemur^c.

30

a) om. A, B, S, P, G. b) quid corr. in quis G; quis S; quisquis — ieiunium om. P. b*) om. G, A, P.
 c) quur G, M, A. d) necesse B. e) Quintam A, B. f) ut add. R, M. g) solutam G, S;
 soluta R, M. h) ipso B. i) crisma S, G. k) primo A; primi G, S. l) culpa A; culpam G.
 m) ipso A, B. n) suis add. B, R. o) om. A; et dedit eis add. R; et dabit eis add. M. p) ministra-
 vit B. q) figuram G, S. r) om. A. s) prolongetur R, M; trahatur G. t) solempn. S; sollemp. P, G;
 sollempnitate B, R. u) orthodox. S. v) denique S, P, R. w) observare A; observare superscr. solvere B.
 x) tres A, B, G, S, R, M. y) ebdoma G. z) et add. P, M. a) Hii G. b) qui add. P. c) om. A.
 d) superstitione A. e) om. G, A. f) umbrę M. g) nec G, corr. ne P. h) sabbatizentur B, P;
 sabbatizetur R, M. i) observare A; observare vel solvere B. k) ipsa A; in ipsa B. l) vespascente G, A, S.
 m) habundat G, P. n) relegione S. o) nil R, M. p) praeiudicaturus A, corr. -camus B; praeiudica-
 mur P pro nihil praeiudicamus. q) De hoc — delectemur om. M, editio Bignaei. r) chart. R. s) pro-
 secutura A, B, G, P. t) modulum G. u) sapiente A, B, R. v) usurpastis B, P, S; usurpatis R.
 w) rabę R. x) de — delectemur om. A. y) beatitudinae S. z) assistunt P, R. a) om. P.
 b) assistite P, R. c) finit add. R.

1) Liber pontiff. (ed. Duchesne I, 168): Melchiades, natione Afer ... hic constituit, nulla ratione
 die dominico aut quinta feria ieiunium quis fidelium ageret, quia hos dies pagani quasi sacrum
 ieiunium celebrant. 2) v. supra n. 1. 3) feria quinta coenae Domini. 4) idem in coena
 Domini. V. Pontificale Romanum: De reconciliatione poenitentium, quae fit in quinta feria coenae
 Domini. 5) Cf. supra p. 227.